Upanje hrvaškega turizma: Slovenci, julij in avgust

Intervju *Kristijan Staničić, direktor Hrvaške turistične skupnosti, o tem, kaj lahko letos pričakujejo turisti na Hrvaškem*

Slovenski gostje najraje obiskujejo Istro, takoj za njo pa Kvarner. FOTO PRIMOŽ ZRNEC

LJUBLJANA – Letošnja usoda hrvaškega turizma je v rokah epidemiologov in je močno odvisna od ukrepov sosednjih ter bližnjih držav. Tako lahko na hitro povzamemo misli prvega človeka hrvaškega turizma Kristijana Staničića. Čeprav se Hrvaška dejavno trudi uskladiti protokole prehodov meja in potovanj s sosednjimi in bližnjimi državami, iz katerih je razmeroma lahko po cesti pripotovati v našo južno sosedo, je že zdaj jasno, da bo nosilna panoga hrvaškega turizma letos utrpela hud udarec.

NOVICA MIHAJLOVIĆ

Vprašanje, kako bomo letos šli na počitnice, v obdobju popuščanja omejitvenih ukrepov muči številne Slovence. Sosednja Hrvaška je med slovenskimi turisti tradicionalno priljubljena destinacija za poletni dopust, v času, ko je zaradi pandemije koronavirusa močno otežen in omejen letalski promet, pa se bo za dopust na Hrvaškem odločil morda tudi kdo, ki bi sicer poleti raje odletel v kakšne bolj oddaljene sredozemske kraje.
Kaj si Hrvaška lahko letos obeta od turizma, smo se pogovarjali z direktorjem Hrvaške turistične skupnosti (HTS) Kristijanom Staničićem.

Prvomajski prazniki so običajno pokazatelj, kakšna bo poletna turistična sezona. Letos so prazniki v znamenju omejitev potovanj, koliko slovenskih gostov ste imeli lani tak čas in koliko jih ob obstoječih omejitvah sploh lahko pričakujete letos?
Tako kot je obdobje velikonočnih in prvomajskih praznikov pomembno za Hrvate, je tudi za Slovence. To obdobje označuje začetek večjega priliva gostov v državo, zato pomeni pravi začetek turistične sezone, čeprav sam raje govorim o turističnem letu, saj številna prizadevanja usmerjamo v promocijo razpršitve turističnega prometa izven udarnih pomladanskih in poletnih mesecev. Tako je bilo do zdaj, do leta 2020, leta, ki si ga bomo zagotovo vsi zapomnili, in to ne po dobrem. Med lanskimi prvomajskimi prazniki smo zabeležili 112.000 prihodov in več kot 411.000 prenočitev slovenskih turistov. Med letošnjimi prvomajskimi prazniki glede na epidemiološko situacijo v državi in naši okolici ter glede na omejitev čezmejnih potovanj ne pričakujemo prihodov ne slovenskih in ne turistov iz drugih držav.

»Med lanskimi prvomajskimi prazniki smo zabeležili 112.000 prihodov in več kot 411.000 prenočitev slovenskih turistov.«

Kdaj bo bolj jasno, pod kakšnimi pogoji bo Hrvaška spuščala tuje turiste na svoje ozemlje, katerim pogojem bo moralo biti zadoščeno?
V tem trenutku še niso znane podrobnosti, kdaj in pod kakšnimi pogoji bo možen vstop turistov v našo državo. Pomembno je poudariti, da takšna odločitev ne bo odvisna samo od Hrvaške, temveč tudi od drugih držav, ki se bodo prav tako vsaka zase posebej odločale, kdaj bodo odprle svoje meje. Zagotovo bodo obstajali določeni varnostni protokoli in zaščitni ukrepi, ki jih bomo vsi skupaj upoštevali, saj je zdravje vseh nas še vedno prioriteta.

Bo za vstop na Hrvaško potrebno nekakšno potrdilo, da potnik ni okužen, ali potrdilo, da je virus prebolel? Kako bodo ob prestopu meje obravnavali lastnike nepremičnin na Hrvaškem?
Tudi glede tega bomo spremljali navodila stroke in epidemiologov Nacionalnega kriznega štaba.
Če bo na Hrvaškem in v drugih državah epidemiološka situacija ugodna, verjamemo, da lahko pride do določenega turističnega prometa.

Kot laik bi sklepal, da bi za lastnike plovil, privezanih na Hrvaškem, oziroma najemnike lahko veljali nekoliko bolj sproščeni ukrepi; kaj si lahko obetate od navtične sezone?
Bivanje manjših skupin ljudi, predvsem članov iste družine ali gospodinjstva, na jadrnicah in jahtah kot tudi sama narava navtičnih počitnic, med katerimi je mogoče minimalizirati stike z drugimi ljudmi, se v tem trenutku zdi kot turistično bivanje, ki bi najlažje zadostilo epidemiološkim ukrepom in bi ga bilo možno hitro prilagoditi novim okoliščinam. Zato pričakujemo, če bodo seveda izpolnjeni pogoji za začetek potovanj, da bo ta del turistične ponudbe imel pomembno vlogo za hrvaški turizem v tem izzivov polnem letu.
Naj povem, da so slovenski gosti v navtičnem charter turizmu lani na Hrvaškem ustvarili okoli 33.000 prihodov in 158.000 nočitev in prepričan sem, da ko bodo za to primerni pogoji, bodo slovenski gostje spet z veseljem pluli po Hrvaški.

Kaj Hrvaška turistična skupnost sploh lahko stori za pospešitev odpiranja meja in rahljanja omejitev za turiste?
Mi smo zadolženi predvsem za promocijo turizma doma in po svetu, seveda pa smo, skupaj z ministrstvom za turizem, sodelovali pri določenih procesih sprejemanja odločitev tako, da smo predlagali in opozarjali na določene dele, ki so ključni za delovanje turizma.
Te dni je naša vlada, skupaj z Nacionalnim štabom civilne zaščite, objavila načrt sproščanja ukrepov v treh fazah.
Prva faza se je začela v ponedeljek, 27. aprila, ko so se odprle vse trgovine, razen tistih v nakupovalnih središčih. Odprle so se tudi storitvene dejavnosti, v katerih ni bližnjih stikov, ponovno pa je začel delovati tudi mestni in primestni javni prevoz. Odprle so se tudi kinodvorane, knjižnice, muzeji in omogočena je vadba za športnike.

Kristijan Staničić, predsednik HTS, pričakuje, da bodo pogoji za turistični promet izpolnjeni v glavnih poletnih mesecih.

V drugi fazi, ki se bo začela četrtega maja, bo omogočeno delo zdravstvenega sistema v polnem obsegu in delo v zasebnih zdravstvenih ustanovah. Omogočeno bo tudi delo v storitvenih dejavnostih, v katerih prihaja do bližnjega stika, vendar ob posebnih ukrepih. V tretji fazi od 11. maja naprej pa bo dopuščeno zbiranje do deset ljudi, delo nakupovalnih središč, delno bodo delovale predšolske ustanove in šole kot tudi delo gostinskih objektov, vendar zgolj na prostem, odprli se bodo tudi nacionalni parki. Kot sem že dejal, v povezavi s prometom med državami, je to treba uskladiti na ravni vlad in to dejavno delajo.

»Bivanje manjših skupin ljudi, predvsem članov iste družine ali gospodinjstva, na jadrnicah in jahtah se v tem trenutku zdi kot turistično bivanje, ki bi najlažje zadostilo epidemiološkim ukrepom.«

Slišati je številne ocene, da bo epidemija imela porazen učinek na turizem. Zanima me vaša ocena glede tega.
V tem trenutku je težko ocenjevati, koliko turističnega prometa bomo ustvarili v tem letu. Če govorimo o turističnem prometu v dosedanjem delu leta, beležimo okoli 50-odstotni padec prometa v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, kar bo zagotovo povzročilo padec prihodkov od turistične potrošnje na letni ravni. Od začetka leta do danes smo na Hrvaškem ustvarili okoli 2,2 milijona nočitev, medtem ko smo lani v enakem obdobju dosegli štiri milijone nočitev. Ni jasno, s katerim datumom se bodo sprostili ukrepi odpiranja meja, vendar sem sam rahlo optimističen in pričakujem, da bodo pogoji za turistični promet izpolnjeni v glavnih poletnih mesecih julij, avgust, september.
Ravno to obdobje je najpomembnejše za hrvaški turizem, saj se v tem času ustvari največji del skupnih turističnih prihodkov. Prav tako glede na določena predvidevanja, ki govorijo o povečanem številu potovanj znotraj države oziroma o morebitnih potovanjih v bližnje in sosednje države, bomo promocijske dejavnosti usmerili na domači trg in na trge v okolici, ki jim je naša država lahko dostopna po cesti, kot so Slovenija, Avstrija, Nemčija, Madžarska, Češka, Slovaška in Poljska.

Kaj HTS počne, da bi te negativne posledice omilila?
Od začetka pandemije vsakodnevno z okrepljenim komuniciranjem na družbenih omrežjih, na katerih beležimo nadpovprečno obiskanost, spominjamo ljubitelje potovanj na to, kako je turistična ponudba Hrvaške edinstvena, bogata in raznolika. Vso trenutno komunikacijo smo poenotili pod skupno oznako #CroatiaLongDistanceLove, ki poziva številne obiskovalce, naj si ogledajo in dodatno spoznajo Hrvaško s svojih domov. Kampanjo namenjamo vsem tistim, ki se v težkih trenutkih radi spominjajo svojih potovanj in komaj čakajo na nove počitnice na Hrvaškem, ko bo to mogoče. Hrvaška je v tem trenutku številnim ljubiteljem potovanj po vsem svetu dosegljiva samo z enim klikom.
Pripravljamo kampanjo za domači trg, ki jo bomo zagnali, ko bo to mogoče, ter kampanjo za turiste z nam bližnjih in pomembnih trgov, za katere je verjetno, da bodo v kratkem lahko potovali na Hrvaško. Vključujemo se tudi v mednarodne kampanje na svetovni in evropski ravni za promocijo več vrst turističnih produktov.
Bloom Consulting Country Brand Ranking za 2020 Hrvaško po moči turistične znamke postavlja na 20. mesto na svetu, kar je denimo pred Avstrijo, Irsko in Novo Zelandijo. Glede na prejšnje merjenje smo se dvignili za sedem mest, kar je med drugim tudi rezultat predanega dela hrvaških turističnih delavcev in sistema turističnih skupnosti na Hrvaškem, ta kapital nam bo zagotovo pomagal prebroditi tudi to težko krizo.

SLOVENCI, DRUGI NAJPOMEMBNEJŠI GOSTI ZA HRVAŠKO

Slovenski turisti so lani ustvarili 1,58 milijona prihodov in 10,93 milijona nočitev na Hrvaškem. Po deležu nočitev je slovenski trg drugi najpomembnejši med tujimi trgi za hrvaški turizem, na prvem mestu so Nemci. Slovenci najraje dopustujejo v kampih, kjer ustvarijo 26 odstotkov vseh nočitev na Hrvaškem, na drugem mestu pa so z 22-odstotnim deležem namestitve v zasebnih sobah oziroma apartmajih. Slovenskim gostom je najljubša Istra, kjer ustvarijo 33 odstotkov nočitev, Kvarner pa je po priljubljenosti med Slovenci na drugem mestu s 27 odstotki.

Hrvaška pričakuje slovenske turiste

LJUBLJANA – Slovenci bi lahko bili med prvimi, ki jim bo Hrvaška odprla svoje meje. O tem sta se včeraj v Zagrebu pogovarjala tudi gospodarski minister Zdravko Počivalšek in hrvaški minister za turizem Gari Cappelli. Med drugim sta se strinjala, da je treba najti način vsaj za obiske slovenskih lastnikov nepremičnin na Hrvaškem. Za zdaj še ni znano, kakšna bodo pravila za prehajanje meje in bivanje na Hrvaškem.
Počivalšek je dejal, da je na Hrvaškem okoli 110.000 nepremičnin v lasti slovenskih državljanov, ki bi jim bilo treba omogočiti obisk njihovih poletnih bivališč. »V Sloveniji smo optimistični glede možnosti vsaj delne vzpostavitve turističnega prometa med državama, četudi pozno v poletje in pod posebnimi pogoji zdravstvene zaščite,« je izjavil Počivalšek, ki je poudaril turistično tradicijo obeh držav.

Najprej na vrsti meja s Slovenijo

Podobno je izpostavil tudi Cappelli. Hrvaška, ki kar petino BDP ustvari s turizmom, si zelo prizadeva, da bi Slovenci tudi letos dopustovali pri njih. Hrvaški minister je dodal, da je skupna želja spodbuditi medsebojne turistične tokove, ko bodo okoliščine to dopuščale, hkrati pa želijo zagotoviti varnost za slovenske in hrvaške državljane. Cappelli je na hrvaški javni televiziji dejal, da bo odpiranje hrvaških meja, o čemer že razmišljajo, v največji meri odvisno od mnenja epidemiologov. Najprej naj bi bila na vrsti prav meja s Slovenijo, za katero računa, da bi se lahko odprla do konca maja. Slovenci so med najštevilčnejšimi gosti na Hrvaškem, saj so več obiskov in nočitev lani ustvarili le Nemci.
Tudi na ravni Evropske unije se iščejo načini za odpiranje meja tudi v turistične namene, a so odločevalci pri tem še zelo previdni. Omenjajo se celo nekakšni »korona potni listi«, denimo, s potrdilom o neokuženosti, vendar dogovori o tem niso bili sprejeti. Naša vlada je zdaj bolj naklonjena odpiranju meje s Hrvaško kakor z Italijo, kjer je pričakovati večjo previdnost. Počivalšek naj bi se v prihodnjih dneh o odpiranju meja pogovarjal tudi z avstrijsko stranjo.
MAJA GRGIČ

neDELO Preberite v novi številki
Nedelo kupite od sobote do petka na večini prodajnih mest po vsej Sloveniji.
Naročila: 080 11 99 ali narocnine@delo.si.

TIN ARTAČ
»Politik, ki bi hotel ... šati politično satiro, bi ... nor«

ZAŠČITNA OPREMA
Kitajska maškarada z maskami

GORAN LUKIĆ
»Od vseh skupin delavcev gre najboljše ekipi predsednika vlade«

BRIGITA LANGERHOLC
»Depresija je moja velika učiteljica«

ODPRTA KUHINJA
Zmanjkalo masla, moke in mleka? To lahko vseeno spečete.